

WIADOMOŚCI ARCHIDIECEZJALNE WILEŃSKIE

DWUTYGODNIK KAPŁAŃSKI

1936

ROCZNIK DZIESIĄTY

CENA 12 ZŁOTYCH

Adres Redakcji i Administracji: Kurja Metropolitalna Wileńska
Wilno, Marji Magdaleny 4 Konto P. K. O. Nr. 700.255

Drukowano za zezwoleniem Władzy Duchownej
jako pismo urzędowe Ordynariatu Arcybiskupiego

S P I S R Z E C Z Y

DZIAŁ URZĘDOWY

ZARZĄDZENIA STOLICY APOSTOLSKIEJ

Sw. Penitencjarja Apostolska. Po-
bożne ćwiczenia t. z. nawiedze-
nia »Siedmiu Ołtarzy« ubogaca
się nowemi odpustami . . . 1
Encyklika o Kapłaństwie Katolic-
kiem 17, 33, 49, 65, 81, 97, 113, 129
W sprawie odpustów za nawie-
dzenie Najśw. Sakramentu, prze-
chowywanego w grobie w Wiel-
kim Tygodniu . . . 99
Suprema Sacra Congregatio S. Of-
ficii. Decretum I—II . . . 145
Święta Kongregacja Rozkrzewia-
nia Wiary. Wyjaśnienia w sprawie
przywileju, udzielonego
członkom Związku Misyjnego
Kleru . . . 146
Sacra Congregatio Concilii. Decre-
tum. De piis fidelium peregrina-
tionibus ad celebriora Sanctu-
aria moderandis . . . 161
De matrimoniis in ecclesia acatho-
lica celebratis . . . 163
Sacra Congregatio Rituum. Festum
S. Ioannis Bosco, Confessoris,
ab universa ecl., cum officio
et missa propria, celebrandum
decernitur . . . 177

Epistola ad E-mum P. D. Seba-
stianum tit. SS. Bonifacii et
Alexii S. R. E. Presb. Cardina-
lem Leme de Silveira Cintra,
Archiepiscopum S. Sebastiani
Fluminis Ianuarii, atque ad
ceteros RR. PP. DD. Archiepi-
scopos et Episcopos Brasiliae.
De A. C. aptius provehenda 193, 209
Decretum de Concilio Plenario
Reipublicae Polonae convocando 212

Sacra Congregatio Rituum. Exten-
ditur facultas celebrandi Missam
votivam D. N. Iesu Christi,
Summi et Aeterni sacerdotis 241

Odezwa księdza arcybiskupa Con-
stantiniego na Dzień Misyjny
18-go października 1936 roku 261
Encyklika o widowiskach kine-
matograficznych . . . 277, 293
Odpust na »Dzień Misyjny« . . . 309
Suprema Sacra Congregatio S. Of-
ficii. Decretum . . . 325
Pontificia Commissio ad Codicis
Canones authentice interpre-
tandos . . . 326

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 listopada 1935 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Zagranicznych, Spraw Wojskowych oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o wykonaniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 2 października 1935 r. o odznakach i mundurach	22	Wewnętrznych z dnia 9 czerwca 1936 roku o zwalczaniu pornografii	180
Pismo okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 14-go grudnia 1935 r. o niewłaściwym sporządzaniu aktów stanu cywilnego	43	Decyzja w sprawie odznaki Katolickiego Związku Kobiet	196
Ze zbioru »Wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego« dział A, rocznik XII rok 1934	54	Pismo okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 20 lipca 1936 r. w sprawie aktów urodzenia dzieci nieznanymi rodziców	214
Okólnik Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 29 stycznia 1936 roku (I Praw-1103/1/36) w sprawie tytułatury pośmiertnej Marszałka Józefa Piłsudskiego	103	Rozporządzenie Ministrów Opieki Społecznej z dnia 30 listopada 1933 r. o chowaniu zmarłych i stwierdzeniu przyczyny zgonu, wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego	247
Sluby katolików nie mogą być unieważnione przez sądy innych wyznań	133	Decyzja Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie odznaki związkowej K. S. M.	266
Wyroki sądowe w sprawie zbiorów na potrzeby kościelne	149	Rozporządzenie Min. Opieki Społecznej w sprawie ubezpieczenia duchownych, nauczających religii w szkołach powsz.	285
Okólnik z dnia 26 listopada 1935 roku o utracie obywatelstwa Polskiego	166	Okólnik Nr. 78 z dnia 8. X. 1936 r. o prostowaniu skażonej pisowni nazwisk	298
Polecenie z dnia 24 marca 1936 r. w sprawie korelacji nauki poszczególnych przedmiotów z nauką religii rzymsko-katolickiej	180	Pismo okólne z dnia 21 października 1936 roku o notyfikowaniu zgonu obywateli włoskich.	313
Okólnik Nr. 42 Ministra Spraw		Okólnik Nr. 95 z dnia 24 września 1936 r. (II P-4737/36) w sprawie opłat stemplowych od wyciągów z akt stanu cywilnego	329
		Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 listopada 1936 r. o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym	345

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Ufność misjonarza w Opatrność Bożą — a my — <i>Prezydium Papieskiego Dzieła Rozkrzewiania wiary i Św. Piotra Apostoła</i>	6	Kult Męki Chrystusa Pana — <i>X. M. Sopoćko</i>	54
Organizacja kursów religijnych, dni i zjazdów katechetycznych (Dok.) — <i>X. M. Sopoćko</i>	7	Ustosunkowanie się Akcji Katolickiej do projektowanych t. zw. kolegów społecznych	57
Tydzień Propagandy Trzeźwości — <i>Zarząd Główny Polskiej Ligi Przeciwalkoholowej</i>	24, 353	Mowa, wygłoszona na pogrzebie Księdza Kanonika Józefa Songina przez Księdza Dziekana Ignacego Cyraskiego	58
Szkic kazania o abstynencji — <i>X. M. Sopoćko</i>	25	Do artykułów ks. St. Szyrokiego o przytułku dla księży inwalidów — <i>Ks. Hieronim Hryhorowicz</i>	76
W 14 rocznicę koronacji Piusa XI — <i>X. M. Sopoćko</i>	44	Ostrzeżenie	78
W dalszym ciągu w sprawie domu dla księży inwalidów — <i>Ks. S. Szyroki</i>	46	Żywy różaniec w parafii. — <i>X. J. Matulewicz</i>	91
		Materiał szat liturgicznych — <i>X. J. Matulewicz</i>	92

Odezwa w sprawie 400-lecia urodzin Księdza Piotra Skargi T. J.	93
Miłosierdzie Boże. — <i>X. M. Sopoćko</i>	104, 118, 134, 152, 167, 181
Walne zgromadzenie Związku Kapłanów »Unitas« archidiecezji wileńskiej pod wezwaniem bł. Andrzeja Boboli M. — <i>Zarząd</i>	107
S. p. Ks. Edmund Chlewiński — <i>X. A. Z.</i>	107
Rekolekcje zamknięte w Domu Rekolekcyjnym w Kalwarii Wileńskiej w roku 1936 — <i>Ks. Stanisław Miłkowski</i>	121
S. p. Ks. Witold Nielubowicz-Tukalski, prefekt gimnazjum państwowego w Święcianach — <i>X. S.</i>	123
Konkurs na mały katechizm diecezjalny	137
S. p. Ks. Ludwik Bałoban — <i>X. B.</i>	138
Na złote gody kapłańskie Ks. Jana Hanusowicza, Prał. Prepozyta Wileńskiej Kapituły Metrop. — <i>Capitularis</i>	155
Walne zebranie Związku Kapłanów Unitas — <i>X.</i>	157
W sprawie ubezpieczenia księży inwalidów — <i>X. Józef Szołkowski</i>	170
Towarzystwo Wiedzy Chrześcijańskiej	171
Co to jest »Marianum«? — <i>Ksiądz Stanisław Miłkowski</i>	185
S. p. Ks. Stanisław Żabicki — <i>X. A. W.</i>	188
Korzystaj z praw — <i>X. T. R. Z.</i>	197, 217
Po zwiedzeniu domów dla XX. emerytów — <i>Ks. St. Szyroki</i>	199
Wezwanie związku kapłanów »Unitas« do regularnego wpłacania składek na xx. emerytów	201
Komunikat Koła Księży Abstynentów — <i>Zarząd Koła Księży Abstynentów</i>	219
Dziesięcioletni Jubileusz rządów Arcybiskupa-Metropolity Wileńskiego Księdza Romualda Jałbrzykowskiego — <i>Capitularis</i>	231

II-gie Studium Katolickie — <i>Ks. R. Ś.</i>	233, 253
Obrady Diecezjalnych Instytutów Akcji Katolickiej. — <i>K. R. Ś.</i>	235
S. p. Ks. Jerzy Odlanicki Poczobut. — <i>X. A. K.</i>	236
Program nauczania religii w szkołach powszechnych. — <i>X. P. Bekisz, Wizytator</i>	256
Zbiórka na Katolicki Uniwersytet Lubelski — Odezwa Rektora Katolickiego Uniw. Lubelskiego	257
Kazanie, wygłoszone przez ks. prałata Karola Lubianca w Kaplicy Ostrobramskiej dnia 8 września 1936 r.	267
Wrażenia z zeszłorocznego Kursu Duszpasterskiego. — <i>X. S. S.</i>	271
Zaproszenie do przedpłaty — <i>Ks. J. Kruszyński</i>	273
V Kurs Duszpasterski w Wilnie 274,	288
Drugi Międzynarodowy Kongres Związku Misyjnego Kleru w Rzymie — <i>† Kazimierz Michalkiewicz Bp.</i>	286
Główny czynnik owocności nauczania religii — <i>X. M. Sopoćko</i>	302
Pismo Państwowej Szkoły Higieny	305
S. p. Ks. Julian Jurkiewicz — <i>X. A. B.</i>	305
Na obchód czterechsetletniej rocznicy urodzin Ks. Piotra Skargi — <i>† Romuald Jałbrzykowski, Arcybiskup Wileński</i>	313
Odezwa komitetu obchodu jubileuszu 400-letniej rocznicy urodzin Ks. Piotra Skargi — <i>† Kazimierz Michalkiewicz Bp.</i>	315
Duszpasterz jako katecheta młodzieży wiejskiej — <i>X. M. Sopoćko</i>	316, 331, 351
Piąty Kurs Duszpasterski w Wilnie — <i>Ks. R. Ś.</i>	319
O Unję Apostolską — <i>Biskup Leon Wetmański</i>	329
W sprawie Walnego Zebrania Księży Prefektów	334
Pomocnie bezrobotnym	334
S. p. ks. Ludwik Bauer <i>Ks. J. K.</i>	354

DZIAŁ PORAD

KRONIKA**Z ŻYCIA ARCHIDIECEZJI**

Sprawozdanie z działalności Koła Wileńskiego Związku Polskiej Inteligencji Katolickiej od dn. 18.VI.1934 r. do dn. 28.X.1935 r.	13
Sprawozdanie Sodalicii Marjańskiej Alumnów Seminarjum Duchownego w Wilnie z działalności w okresie od 8-go grudnia 1934 r. do 8-go grudnia 1935 r.	30
Uroczystości ku czci Najśw. Rodziny z Nazaretu	31
Poświęcenie sztandaru Oddziału K. S. Młodzieży w Wilnie	31
Przekazanie Ostrej Bramy O. O. Karmelitom	47
Poradnia wychowawcza w Wilnie	62
Księża Misjonarze z Góry Zbawiciela w Wilnie	62
Walne zebranie Bratniej Pomocy Alumnów Seminarjum Duchownego	62
Sprawozdanie z działalności Koła Teologów Studentów U. S. B. w Wilnie za czas od 6. II. 35 r. do 7. II. 36 r.	78
Jubileusz 25-letniej działalności Stowarzyszenia św. Wicentego à Paulo w Wilnie	79
Cykl prelekcji o rodzinie w Wilnie	94
Sprawozdanie kasowe Koła XX. Abstynentów za rok 1935	95
Rekolekcje w Wilnie	107
Z Katolickiej Poradni Wychowawczej	124
Z Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży żeńskiej w Wilnie	125
Poświęcenie kamienia węgielnego pod kościół w Czarnym Borze	158
Sprawozdanie z działalności Dzieła M. B. Powołań w Wilnie za czas od dnia 1 lipca 1934 r. do dnia 30 czerwca 1935 r.	172
Zjazd delegowanych Kat. Stow. Młodzieży męskiej w Wilnie	174
Świecenia kapłańskie	189
Podziękowanie Zarządu Bratniej Pomocy Alumnów Seminarjum Duchownego w Wilnie	202

Konsekracja kościoła w Międzyrzeczu	203
80.000 pątników zwiedziło Kalwarię wileńską	203
Katolickie Studium o wychowaniu w Wilnie	203
Poświęcenie nowego lokalu Arch. Inst. Akcji Katolickiej w Wilnie	203
Konferencja ks. asystentów okręgowych w Wilnie	203
Program Katolickiego Studium w Wilnie n. t. »Katolicka myśl wychowawcza« w dn. 28. VIII — 1. IX. 1936 r.	220
Obchód 10-lecia rządów JE. Ks. Arcybiskupa-Metropolity na stolicy Wileńskiej	237
Wizytacje kanoniczne w roku bież.	257
Statystyka w związku z obchodem 10-cioletniej pracy, JE. Ks. Arcybiskupa-Metropolity w Wilnie	257
Inauguracja w Chrześcijańskim Uniwersytecie Robotniczym w Wilnie	274
Uroczystości jubileuszowe ks. Piotra Skargi i zjazd regionalny Inteligencji Katolickiej w Wilnie	306
Realizacja tegorocznego hasła Akcji Katolickiej w Wilnie	307
Katolickie Koło Abstynentów	307
Zorganizowanie Kasy Bezprocentowej przy par. św. Jakóba w Wilnie	307
Wynik zbiórki na Uniwersytet Lubelski w Wilnie	307
Zjazd Regionalny Inteligencji Katolickiej Archidiecezji Wileńskiej	321
Nowy Prezes Instytutu Akcji Katolickiej	335
Regionalny Zjazd Polskiej Inteligencji Katolickiej	335
Sprawozdanie Sodalicii Marjańskiej Alumnów Seminarjum Duchownego w Wilnie z działalności w okresie od 8-go grudnia 1935 r. do 8-go grudnia 1936 r.	354

STOLICA APOSTOLSKA

Życzenia wigilijne Ojca św.	15
Arcybiskup Constantini na czele papieskich Dzieł Misyjnych	31

Fałszywe pogłoski	47
Uroczystość święcenia świec w Watykanie	47

Ojciec św. o znaczeniu katechizmu w życiu	47
Wynik wyborów hiszpańskich w opinii organu watykańskiego	63
Wezwanie organu watykańskiego do pokoju	79
Nominacje w Watykanie	95
»Osservatore Romano« o obecnej sytuacji międzynarodowej	95
Uczony japoński u Ojca św.	96
Wielki Tydzień w Watykanie	108
Sprawa beatyfikacji pobożnego młodzieńca włoskiego	125
Ojciec św. do dziennikarzy katolickich	125
Przed 80-tą rocznicą urodzin Papieża	139
Inauguracja nowego pałacu Kongregacji rzymskich	140
Konsystorz papieski. Nominacje nowych kardynałów	158
Pismo Ojca św. w sprawie ślubowania młodzieży akademickiej	159
Nominacja nowego nuncjusza w Paryżu	175
Inauguracja nowego pałacu św. Kongregacji rzymskich	175
Nowi nuncjusze apostołscy	189
Kreacja kardynałów i obsadzenie biskupstw podmiejskich	189

Sprawa kanonizacji błog. Andrzeja Boboli	203
Formuła przyrzeczenia »Legionu Przyzwoitości«	203
Swiata legata papieskiego na Synod plenarny w Polsce	221
Wystawa manuskryptów bizantyjskich	257
Przed beatyfikacją młodego rzeźmieslnika	257
»Osservatore Romano« w 40-lecie »Quo Vadis«	274
Sekretarz Kongregacji Propagandy przed mikrofonem	289
Reforma Papieskiej Akademii Nauk	290
Polski uczony członkiem Papieskiej Akademii Nauk	308
Wizyta kardynała sekretarza stanu u prezydenta Roosevelta	322
Ostateczne przygotowanie do II Międzynarodowego Kongresu Tomistycznego	323
Ojciec św. o tomizmie	336
Niebezpieczeństwa nowych ustaw w prawodawstwach małżeńskich	337
»Osservatore Romano« o nieinterwencji w wojnie hiszpańskiej	356
Nominacja kard. Marmaggiiego	356

Z NIWY KOŚCIELNEJ I DUSZPASTERSKIEJ

W K R A J U

Sprawa beatyfikacji Brata Alberta	16
Odznaczenie J. E. Ks. Biskupa D-ra Michała Godlewskiego	31
Katolicki dziennik dla inteligencji	31
Oaza uczciwości	48
Postulaty katolickie w wychowaniu	63
Starosta karze za zbieranie składek na potrzeby kościoła	64
Konsekracja Ks. Biskupa Sufragana Kieleckiego	80
Hospicjum dla kapłanów w Warszawie	96
Odezwa J. E. Ks. Biskupa Szlagowskiego w sprawie pielgrzymki akademickiej	108
Rodzice katolicy przeciw narzucaniu koedukacji szkołom	108
Plaga naszych czasów	109
8 zjazd Związku Zakładów Teologicznych w Polsce	126
Odezwa w sprawie Akademickiej Pielgrzymki Jasnogórskiej	140
Ostrzeżenie przed fałszywymi zakonnikami	141

Nowy pasterz diecezji Sandomierskiej	141
Stowarzyszenie Katolickich Artystów Płastyków »Ars Christiana«	142
Powołanie do życia »Związku katolickich radioluchaczy«	142
Hospicjum Księżę w Częstochowie	160
Akcja przeciwko rzucaniu oszczerstw	160
Unifikacja władz szkolnych z aparatem państwowym	176
Protest organizacji katolickich przeciwko koedukacji w szkole	176
Konferencje świętego Wincentego à Paulo, a kasy bezprocentowe	189
Książka o stosunku Rotary — Klubów do masonerii	190
Zrzeszenie pracodawców katolików	190
Lepszy analfabetyzm, aniżeli oświata	190
Leśnicy pomorscy potępiają wystąpienie inż. Sujkowskiego	204
Ostrzeżenie przed sekciarskim pismem	204

Wolnomularstwo a szkoła	205
Porozumienie organizacji dla walki z komunizmem	206
Adwokat kapłanem	207
Nowy administrator apostolski Łemkowszczyzny	207
Chrzest ś. p. senatora Loewenherza	207
Nominacja Ks. Biskupa-Snfragana Częstochowskiego	221
Biblioteka dobrych książek	221
Synod Plenarny Rzeczypospolitej Polskiej	238
Wyjazd delegacji polskiej na międzynarodowy kongres prasy katolickiej	258
Nowi profesorowie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego	258
Przed kongresem antykomunistycznym w Krakowie	258
Jubileusz 50-lecia kapłaństwa Ks. Arcybiskupa Roppa	258
Konsekracja J. E. Biskupa Zimniaka	274
Smutna statystyka	274

Dom rekolekcyjny OO. Jezuitów w Częstochowie	290
Program światowej polityki żydowskiej	291
Rozwiązanie organizacji wolnomysłcielskich w całym kraju	291
Ostrzeżenie przed działalnością stowarzyszenia »Rafael«	324
Ostrzeżenie	324
Projekt urządzenia ogólnopolskiej katolickiej wystawy prasowej	324
W walce z koedukacją	337
O ujawnienie łóż i członków masonerii	337
Interesująca książka o bolszewizmie w polskim przekładzie	337
Krzyże w salach W. S. H. w Krakowie	338
Nowa praca o uboju rytualnym	338
Protest ludności katolickiej Świecia n/Wisłą przeciw akcji Z.N.P.	356
Wywrotowa działalność Ligi Obrony Praw Człowieka i Obywatela	356
Zjednoczenie Polskich Inżynierów Katolików	356

ZAGRANICA

Katolicka stacja radiowa w Brazylji	32
Wzmoczona agitacja komunistyczna na całym świecie	32
Zgon wybitnego uczonego dominikańskiego	32
O prawo azylu dla emigrantów meksykańskich	32
Prasa katolicka Wielkiej Brytanji	48
Nawrócenie wybitnej działaczki anglikańskiej	48
Katorgia chrześcijan na Syberji	64
Wyższe szkoły katolickie w Stanach Zjednoczonych	64
Ingres Ks. Biskupa Plagensa w Marquette	80
Filantrop chiński szambelanem papieskim	80
Ci, którzy rządzą Rosją	96
20.523.000 katolików w Stanach Zjednoczonych	96
3 miliony lirów ofiar na uniwersytet katolicki	110
Walka z pornografią w Belgji	110
Olbrzymia propaganda trucizny bolszewickiej	110
Międzynarodowy kongres żydowski	110
Działalność naukowa katolików litewskich	127
Wspólny front Żydów marksistów w Palestynie	127

Wzrost religijności wśród młodej inteligencji francuskiej	127
Dalsze męczeństwa kapłanów w Sowietach	127
Źródłowa praca o bezbożnictwie	142
Smutna statystyka	160
Cały klasztor anglikański przystąpił do katolicyzmu	160
Wielki pisarz Anglii — G. K. Chesterton	191
W walce z rozwodami zaleca protestant stosowanie przepisów Kościoła Katolickiego	192
Poeta katolicki — konwertyta zdobywa nagrodę Francuskiej Akad.	207
Zgon znakomitego chemika kapłana katolickiego	207
Protest przeciwko dopuszczeniu delegatów sowieckich na konferencję pracy	207
Katolicka prasa Belgji	208
Katolickie szkoły w Stanach Zjednoczonych A. P.	208
Sowiecka walka ze wzrostem religijności	208
Tragiczny koniec bluźniercy	208
Belloc profesorem uniwersytetu w Belfascie	208
Potwierdzenie nowego cudu w Lourdes	239
Słynny lekarz o cudownych uzdrowieniach w Lourdes	239

Kraj tysiąca religij	239	Kościół Katolicki walczy z okrut-	
Drugi międzynarodowy kongres		nym przesądem kastowości w	
tomistów	240	Indjach	324
Nowy cud w Lourdes	258	Księża katoliccy w U. S. A. sę-	
150.000 byłych kombatanów mo-		dziami w sporach między robot-	
dli się w Lourdes o pokój	258	nikami i pracodawcami	338
Międzynarodowy zjazd masonerji	259	Zgon zasłużonego kapłana pol-	
Nowoczesny smutek	259	skiego w Ameryce	338
Pierścień ofiarowany biskupowi		70-lecie Jörgensena	338
konwertycie przez angielskich		Zakonnik katolicki członkiem ko-	
konwertytów	260	misji rządowej w Palestynie	338
Konflikty w prawosławnej cerkwi		Prawie 100.000 dzieci w szkołach	
rosyjskiej	276	katolickich w N. Yorku	338
Zgon biskupa Bazylei i Lugano	292	Światowa kampanja prasy kato-	
Kongres bezbożników w Moskwie	292	lickiej	357
Walka z komunizmem w Argen-		Międzynarodowy kongres lekarzy	
tynie	292	katolickich	357
Dzieci pod czerwonymi rządami		Wszyscy dyplomaci sowieccy mu-	
madryckimi bez szkół	292	szą być czynnymi bezbożnikami	357
Wystawa antykominternu w Ber-		Tolerancja religijna w sowietach	
linie	324	w świetle oficjalnej statystyki	358

